

רשומות

הצעות חוק

30 במרס 1981

1533

כ"ד באדר ב' התשמ"א

צפוד

336

חוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 3), התשמ"א—1981

מתפרטת כזה הצעת חוק מטעם הממשלה :

מבוא

מאז חקיקתו בשנת התש"ך—1960, עורר חוק אימוץ ילדים בעיות רבות בדבר הפעלתו בעיקר במה שנוגע להוצאת צווי אימוץ ילדים ללא הסכמת הוריהם הטבעיים. במטרה למצוא פתרונות לבעיות האמורות, מינה בתחילת 1976 שר המשפטים דאז, מר חיים צדוק, ועדה בראשות כב' השופט עציוני, אשר נתבקשה להגיש הצעות לתיקון החוק ולקביעת כללים לדרך מסירת ילדים לאימוץ, במיוחד ילדים חסרי בית חם ומשפחה, הגדלים מינקותם במוסדות ציבור ואינם בני אימוץ להורים חלופים לפי הוראות החוק הקיים.

באוקטובר 1979 הגישה הועדה לשר המשפטים דו"ח מפורט על ממצאי עבודתה המקיפה ומסקנותיה. הצעת החוק שלפנינו באה בעקבות המלצותיה של הועדה האמורה.

חוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 3), התשמ"א—1981

1. החלפת סעיף 1 בחוק אימוץ ילדים, התש"ך—1960 (להלן — החוק העיקרי), במקום סעיף 1 יבוא:
- "צו אימוץ 1. (א) אימוץ יהיה על-ידי צו של בית-משפט, שיינתן לפי בקשת מאמץ.
- (ב) צו אימוץ וכל צו או ההלטה אחרים לפי חוק זה יינתנו אם נוכח בית המשפט שהם לטובת המאומץ."
2. בסעיף 3 לחוק העיקרי, במקום פסקה (2) יבוא:
- "(2) אם הורי המאומץ נפטרו והמאמץ הוא מקרובי המאומץ ובלתי נשוי."
3. בסעיף 6 לחוק העיקרי, במקום "לפקיד סעד כמשמעותו בחוק שירותי הסעד, התשי"ח—1958" (להלן — פקיד סעד) יבוא "לפקיד אימוץ שהוסמך כאמור בסעיף 35 (להלן — פקיד אימוץ)".

דברי הסבר

מרבבות ילדים לקרובי משפחה תשוכי ילדים. כמו כן מוצע לבטל את ההגבלה בחוק הקיים שהקרוב יהיה מעל לגיל 35, משום שיתכן שדווקא לטובת הילד יש להעדיף אימוץ בידי דוד צעיר על אימוץ בידי סב זקן.

עם זאת מוצע (בסעיף 15 להלן) לאפשר לבית המשפט לסטות מהסעיפים האמורים מטעמים מיוחדים שיירשמו, דהיינו: במקרים חריגים רשאי בית המשפט לאפשר אימוץ בידי קרוב משפחה גם אם ההורים לא נפטרו ובידי מאמץ יחיד גם אם איננו קרוב משפחה.

לסעיף 3 סעיף 6 לחוק העיקרי, שמוצע לתקנו, מורה לאמור:

"6. לא יתן בית משפט צו-אימוץ אלא אם היה המאומץ סמוך על שולחן המאמץ לפחות ששה חדשים לפני מתן הצו; הקופה זו תימנה מן היום שבו ניתנה הודעה לפקיד סעד כמשמעותו בחוק שירותי הסעד, התשי"ח—1958 (להלן — פקיד סעד), שהמאמץ קיבל את המאומץ לביתו בכוונה לאמצו."

מאחר שפקידי הסעד המוסמכים בידי שר העבודה והרווחה לטפל בעניני אימוץ מוכנים למעשה "פקידי אימוץ", מוצע לאמץ מונח זה גם בחוק עצמו, ולתקן בהתאם לכך את יתר הסעיפים הנוגעים לענין (ראה להלן סעיפים (2), 4, 8, 9, 13, 17, 18 ו-21).

סעיף 1 לחוק העיקרי, שמוצע להחליפו, קובע לאמור:

"1. בית משפט רשאי, לפי בקשת מאמץ, ליתן צו אימוץ אם נוכח שהאימוץ יהא לטובת המאומץ."

מוצע להבהיר שאימוץ יהא רק על פי צו בית משפט וכי טובת הילד תעמוד לעיני בית המשפט לא רק לענין מתן צו אימוץ בלבד אלא גם לצורך כל החלטה אחרת לפי חוק זה (הכרזת כר-אימוץ, מסירת, צמצום האימוץ או ביטולו, עיון בפנקס האימוצים ועוד).

לסעיף 2 סעיף 3 לחוק העיקרי, שמוצע לתקנו, ענינו כשירות המאמץ, והוא קובע לאמור:

"3. אין אימוץ אלא על ידי איש ואשתו יחד; ואולם רשאי בית משפט ליתן צו-אימוץ למאמץ יהודי —

(1) אם בן-זוגו הוא הורה המאומץ או אימץ אותו לפני כן;

(2) אם המאמץ הוא מקרובי המאומץ ובלתי-נשוי ומלאו לו 35 שנה."

מוצע להסמיך את בית המשפט לצוות על אימוץ בידי מאמץ שהוא קרוב משפחה רק אם הורי המאומץ נפטרו, ואת כדי למנוע העברת ילדים ממשפחות

1 ס"ח התש"ך, עמ' 96; התשכ"ט, עמ' 250; התשל"א, עמ' 178.
2 ס"ח התשי"ח, עמ' 103.

4. בסעיף 7 לחוק העיקרי —
- (1) במקום "היה המאומץ מסוגל להבין בדבר" יבוא "מלאו למאומץ תשע שנים או שטרם מלאו לו תשע שנים אך הוא מסוגל להבין בדבר";
- (2) במקום "ופקיד הסעד" יבוא "ופקיד האימוץ".
- החלפת סעיף 7
5. במקום סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:
8. (א) לא יתן בית משפט צו אימוץ אלא אם נוכח שהורי המאומץ הסכימו שהילד יאומץ או שהוא הוכרו כברי-אימוץ לפי סעיף 11א.
- (ב) אין צורך שההורים ידעו מי המאמץ, והסכמת הורה שהוא קטין אינה טעונה הסכמת נציגו".
- החלפת סעיף 8
6. בסעיף 9 לחוק העיקרי, אחרי "הדרכים" יבוא "ובנוסף".
- החלפת סעיף 9
7. בסעיף 10 לחוק העיקרי —
- (1) במקום "רשאי בית המשפט לפסול הסכמתו של הורה" יבוא "לפי בקשת הורה רשאי בית המשפט לפסול הסכמתו";
- (2) אחרי "ורשאי הוא" יבוא "מטעמים מיוחדים שיירשמו".
- החלפת סעיף 10
8. במקום סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:
11. (א) לא ימסר ילד למי שהסכים לקבלו לביתו בכוונה לאמצו אלא באמצעות פקיד אימוץ; הוראה זו לא תחול על מסירה למאמץ שהוא בן זוגו של הורה המאומץ.
- (ב) פקיד אימוץ לא ימסור ילד כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם הסכימו הוריו לאימוצו או שבית המשפט הכריז שהילד ברי-אימוץ.
- (ג) ראה פקיד אימוץ שהנסיבות מחייבות זאת, רשאי הוא, אף ללא הסכמת ההורים או הכרזה ברי-אימוץ, לקבוע את מקום
- החלפת סעיף 11

דברי הסבר

התיקון המוצע מטרתו להדריך את בית המשפט שאין צורך לקבל את הסכמתו של ילד שטרם מלאו לו 9 שנים, אלא אם נוכח בית המשפט שהילד מסוגל להבין בדבר.

לסעיפים סעיפים 8 עד 11 לחוק העיקרי, שענינם 5 עד 8 הסכמת ההורים, דרכיה, סייגים לה ופטור ממנה, מורים לאמור:

8. לא יתן בית משפט צו-אימוץ אלא אם נוכח שהורי המאומץ מסכימים לאימוץ; אין צורך שההורים ידעו מיהו המאמץ.

9. הביע הורה המאומץ את הסכמתו לאימוץ באחת הדרכים שנקבעו לכך בתקנות, רשאי בית משפט לקבל זאת כהוכחה להסכמתו.

סעיף 7 לחוק העיקרי דן בהסכמת המאומץ לאימוץ, וזו לשונו:

"7. היה המאומץ מסוגל להבין בדבר לא יתן בית משפט צו-אימוץ אלא אם נוכח שהמאומץ רוצה באימוץ על ידי אותו מאמץ. אולם רשאי בית המשפט, לאחר ששמע את המאמץ ופקיד הסעד, לתת צו-אימוץ בלי לגלות את דבר האימוץ למאומץ אם שוכנע שנתקיימו שלוש אלה:

- (1) המאומץ אינו יודע כי המאמץ אינו הורהו;
- (2) כל הסימנים מעידים שהמאומץ רוצה בהמשך הקשר עם המאמץ;
- (3) טובת המאומץ דורשת שלא לגלות לו את דבר האימוץ."

הימצאו ולמסרו למי שהסכים לקבלו לביתו בכוונה לאמצו, ובלבד שיגיש תוך שבעה ימים בקשה לבית המשפט לאשר את המסירה.

11. אין הסכמת הורה, רשאי בית המשפט, לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, להכריז על ילד כבר-אימוץ, אם נוכח כי נתקיים אחד מאלה:

- (1) אין אפשרות סבירה לזהות את ההורה, למצאו או לברר דעתו;
- (2) ההורה הוא אבי הילד אך לא היה נשוי לאמו ולא הכיר בילד כילדו, או אם הכיר בו — הילד אינו גר עמו והוא סירב לקבלו לבית מגוריו;
- (3) ההורה מת או הוכרז פסול דין או שאפטרופסותו על הילד נשללה ממנו;
- (4) ההורה הפקיר את הילד או נמנע מלקיים במשך ששה חדשים רצופים קשר אישי סביר אתו;
- (5) ההורה נמנע מלקיים במשך ששה חדשים רצופים את חובותיו כלפי הילד כולם או עיקרם;
- (6) הילד היה מוחזק מחוץ לבית הורתו בטרם מלאו לו שש שנים וההורה מסרב לקבלו לביתו ללא סיבה סבירה לכך;
- (7) ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו כראוי בשל התנהגותו או מצבו, ואין סיכוי שהתנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין;
- (8) הסירוב לתת את ההסכמה בא ממניע בלתי מוסרי או למטרה בלתי חוקית.

דברי הסבר

לסיבוכים ואף לטרגדיות משפחתיות. ההצעה באה להפריד את הדיון בשחל הסוגיות האמורות.

מוצע שבהעדר הסכמת ההורים לאימוץ הילד, ינהל בית המשפט דיון מוקדם בשאלה האם הילד ברי-אימוץ למרות זאת. אם ישוכנע בית המשפט כי נתמלאו התנאים הדרושים לכך כאמור בסעיף 11 המוצע, יכריז בית המשפט כי הילד הוא ברי-אימוץ והכרזה זו תהווה תחליף להסכמת ההורים, כך שבעת הדיון בבקשת המאמץ למתן צו אימוץ ידון בית המשפט בשאלת כשירות המאמצים בלבד ואילו ענין הסכמת ההורים לא יעלה בו כלל (סעיף 5(א)).

אם ניתנה הסכמת ההורים לאימוץ אך לפני מתן צו האימוץ יפגו ההורים (והם בלבד) לבית המשפט בבקשה להרשות להם לחזור בהם מהסכמתם, או לבטל את ההסכמה משום שהושגה באמצעים פסולים, ידון בית המשפט גם בבקשה זו בנפרד מהדיון בבקשת האימוץ, ועל פי ההכרעה בה יתליט אם יש מקום לדון בבקשת האימוץ עצמה.

10. רשאי בית משפט לפסול הסכמתו של הורה שניתנה לפני לידת המאומץ או שהושגה באמצעים פסולים, ורשאי הוא להרשות להורה לחזור בו מהסכמתו כל עוד לא ניתנו צו האימוץ.

11. רשאי בית משפט ליתן צו-אימוץ אף ללא הסכמת הורה אם מוכח, לתנחת דעתו, אחד מאלה:

- (1) ההורה הפקיר את המאומץ או נמנע דרך קבע מלמלא חובותיו כלפיו;
- (2) ההורה אינו יכול להביע דעתו או שאין אפשרות סבירה לברר דעתו;
- (3) סירובו של ההורה להסכים לאימוץ בא מתוך מניעים בלתי מוסריים או למטרה בלתי חוקית.

כריכת בקשת המאמצים לאימוץ עם הדיון נגד ההורים בענין שחרורו של הילד לאימוץ גרמה תמיד

9. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא :

הוספת סעיף 12א

"פקיד אימוץ
כאפוטרופוס

12א. הורה שנתן הסכמתו לאימוץ ילדו או שבית המשפט הכריז על הילד כבר-אימוץ, זכויותיו וסמכויותיו של ההורה כלפי הילד יהיו נתון-נות, עד להחלטה אחרת של בית המשפט וכל עוד לא נתמנה לילד אפוטרופוס, לפקיד אימוץ אשר פקיד אימוץ ראשי קבע לכך, כאילו נתמנה פקיד האימוץ לאפוטרופוס לילד במקום אותו הורה."

10. בסעיף 13 לחוק העיקרי, בפסקה (2), בסופה יבוא "אך לא ישא מאומץ את מאמצו או את ילדי מאמצו".

11. סעיף 15 לחוק העיקרי — בטל.

12. האמור בסעיף 18 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא :

"(ב) מקום שבית המשפט מבקש לשמוע את המאומץ ראשי הוא שלא להרשות נוכחותו של בעל דין בעת השמיעה."

דברי הסבר

(2) האימוץ אינו פוגע בדיני איסור והיתר לעניני נישואין וגירושין."

על פי הוראות פסקה (2) רשאי מאומץ לברא בקר שר נישואין גם עם מאמצו ועם ילדי מאמצו, והתיקון המוצע בא למנוע זאת.

לסעיף 11 סעיף 15, שמוצע לבטלו, מורה בוו הלשון: "15. הוגשה בקשת אימוץ ונוכח בית המשפט שנתמלאו התנאים האמורים בסעיפים 2 עד 5, 7 עד 12, רשאי הוא, בצו ביניים, להעמיד את המאומץ ברשות המאמץ עד להחלטה בבקשת האימוץ, אך לא יותר מלשנתיים; החליט בית המשפט לעשות כן, יקבע בצו הביניים את החובות והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ ואת סמכויות המאמץ ביחס למאומץ לתקופה זו. צו לפי סעיף זה ניתן לשינוי ולביטול על ידי בית המשפט בכל עת ובאותם התנאים והתוצאות שיקבע בית המשפט."

לאור ההצעה שבסעיף 11 לעיל בדבר התנאים למסירת ילד, שוב אין מקום להוצאת צו ביניים כאמור.

לסעיף 12 סעיף 18 לחוק העיקרי דן בסודיות הדיון וקובע לאמור:

"18. דיון לפי חוק זה יהיה בדלתיים סגורות וזלת אם ראה בית משפט לקיימו בפומבי; אולם רשאי בית המשפט להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו."

מאחר שסגירת הדלתיים איננה מונעת מבעלי הדין עצמם להיות נוכחים באולם בית המשפט, מוצע להסיר מיך את בית המשפט שלא להרשות נוכחותו של בעל דין כאשר בית המשפט מבקש לשמוע את המאמץ עצמו.

גם מסירת הילד למשך תקופת מבחן לידי המועדים להיות מאמצים תבוצע רק אם ניתנה הסכמת ההורים לאימוץ או שהילד הוכרו כבר-אימוץ, והמסירה עצמה לא תיעשה אלא באמצעות פקיד האימוץ.

במקרים שאינם סובלים דיחוי יוכל פקיד האימוץ למסור ילד גם בהעדר התנאים האמורים, אך זאת רק בתנאי שתוך 7 ימים יגיש בקשה לבית המשפט לאשר את המסירה.

בסעיף 11א המוצע מפורטות הנסיבות שבהן רשאי בית המשפט להכריז על ילד כבר-אימוץ, וזאת על פי בקשה שגישה לו היועץ המשפטי לממשלה או נציגו. פסקאות (4) עד (7) בסעיף זה באות לאמץ בחוק עקרונות שנתקבלו במשך השנים בפסיקת בתי המשפט.

לסעיף 9 סעיף חדש זה בא לפתור את הבעיה של מועמדים לאימוץ החיים מחוץ לבתי הוריהם וטרם מונה להם אפוטרופוס שיהא מוסמך לקבל החלטות חשובות בענינים בעת הצורך, כגון במקרה של ניתוח דחוף.

לסעיף 10 סעיף 13 לחוק העיקרי ענינו תוצאות האימוץ והוא קובע לאמור:

"13. האימוץ יוצר בין המאמץ לבין המאומץ אותו החובות והזכויות הקיימות בין הורים לבין ילדיהם, ומקנה למאמץ ביחס למאמץ אותו הסמכויות הנתונות להורים ביחס לילדיהם; הוא מפסיק את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו; ואולם —

(1) רשאי בית משפט לצמצם בצו האימוץ את התוצאות האמורות;

13. בסעיף 19 לחוק העיקרי ובכותרת השוליים שלו, במקום "פקיד סעד" יבוא "פקיד אימוץ". תיקון סעיף 19

14. במקום סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא: התלפת סעיף 21

21. (א) מקום שההורה פסול דין או געדר, רשאי בית המשפט להזמין את האפוטרופוס הכללי לדין לפי חוק זה. שמיצת האפוטרופוס הכללי ומינוי עורך-דין

(ב) בדין לפי סעיף 11א ובערעור עליו, רשאי בית המשפט למנות עורך-דין להורה שאינו מיוצג על ידי עורך-דין; נתמנה עורך-דין כאמור, יחולו על המדינה שכר הטרחה וההוצאות שלו ושל העדים, כפי שייקבע בתקנות.

15. בסעיף 22 לחוק העיקרי, במקום פסקאות (1) עד (5) יבוא: תיקון סעיף 22

- (1) גיל המאומץ לפי סעיף 2;
- (2) פטירת הורי המאומץ וקרבת המאמץ לפי סעיף 2(3);
- (3) הבדל גיל לפי סעיף 4;
- (4) אורך תקופת המבחן לפי סעיף 6;
- (5) דת המאומץ לפי סעיף 5, אם דתו של המאומץ אינה ידועה והנסיבות מחייבות מסירתו לאימוץ אף בטרם ננקטו או נסתיימו ההליכים הדרושים לבירור דתו או שלא ניתן לברר את דתו.

דברי הסבר

לסעיף 13 סעיף 19 לחוק העיקרי ענינו "חסידי פקיד סעד", ומוצע לתקנו כאמור בדברי הסבר לסעיף 3 לעיל.

לסעיף 14 סעיף 21 לחוק העיקרי ענינו הוראת מעבר בדבר אימוצים בפועל, הוראה שנחמצתה כעבור שנה מיום תחילתו של החוק העיקרי. הוראה זו שוב איננה משמעותית ומוצע, איפוא, לבטלה.

מאחר שהאפוטרופוס הכללי משמש כאפוטרופוס לפסולי דין ולגעררים שלא מונה להם אפוטרופוס בידי בית משפט, מוצע להסמיך את בית המשפט להזמין לדין כשהורה המאומץ הוא פסול דין או געדר.

כמו כן מוצע שבדין על הכרות ילד כברי-אימוץ יורשה בית המשפט למנות עורך-דין, על חשבון המדינה, לתורה שאיננו מיוצג על-ידי עורך-דין, וזאת משום שדין על סיום זכויות הורה והכרות ילד כברי-אימוץ יכול במקרים רבים להיחשב לדין בדיני נפשות.

לסעיף 15 וזו לשונו של סעיף 22, שמוצע לתקנו. "22. נוכח בית משפט שהדבר יהיה לטובת המאומץ, רשאי הוא, בנסיבות מיוחדות ומטעמים מוצדקים, להחליט, לסטות מסיגים אלה:

16. האמור בסעיף 23 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא : תיקון סעיף 23
- "(ב) לבית משפט הדן לפי חוק זה יהיו נתונות גם הסמכויות של בית משפט לנוער לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ד-1960³."
17. בסעיף 24 לחוק העיקרי, בפסקה (2), במקום "פקיד סעד" יבוא "פקיד אימוץ". תיקון סעיף 24
18. האמור בסעיף 27 לחוק העיקרי יסומן (א), פסקה (3) שבו תימחק, ואחריו יבוא : תיקון סעיף 27
- "(ב) בית המשפט רשאי, לאחר קבלת תסקיר מפקיד אימוץ, להתיר למאומץ שמלאו לו 18 שנים לעיין בפנקס ברישום המתייחס אליו."
19. בסעיף 29 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 28
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "איסור תמורה ואיסור מסירה";
- (2) האמור בסעיף יסומן (א) ואחריו יבוא :
- "(ב) המוסר או מקבל ילד למטרת אימוץ שלא באמצעות פקיד אימוץ ושלא על פי צו בית המשפט לפי חוק זה, דינו — מאסר שנה."

דברי הסבר

אשר תקבע את מקום חסותו או להורות על החזקתו במעון או במעון בעול כמש" מעותם בחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971."

לסעיף 17 ראה דברי הסבר לסעיף 3 לעיל.

לסעיף 18 סעיף 27 לחוק העיקרי מורה לאמור: "27. פנקס האימוצים לא יהיה פתוח לעיון; ואולם רשאי לעיין בו —

- (1) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;
- (2) רושם נישואין או אדם אחר שהוסמך לכך, כשהעיון דרוש למילוי תפקיד רשמי;
- (3) מאומץ לאחר שמלאו לו 18 שנה."

העיון של מאומץ בפנקס בגיל 18, כשהוא עדיין בגיל ההתבגרות, ללא כל צורך בהרשאת בית המשפט או פקיד האימוץ, עלול לגרום סבל רב הן למאומץ והן להוריו הטבעיים, שייחכן שהקימו משפחת חדשות משלהם. מוצע, איפוא, להתנות את העיון בהרשאת בית המשפט, אשר קיבל תסקיר מפקיד האימוץ שבדק את מצב ההורים הביולוגיים ושותח עמם לפני שחיווה את דעתו לבית המשפט.

לסעיף 19 סעיף 29 לחוק העיקרי קובע לאמור: "29. המציע או נותן, וכן המבקש או מקבל תמורה בכסף או בשווה כסף בעד אימוץ או בעד תיווך לאימוץ, שלא ברשות בית המשפט, דינו — מאסר שלוש שנים."

סעיף קטן (ב) המוצע בא להשלים את ההוראה

לסעיף 16 סעיף 23 לחוק העיקרי קובע כי "בית המשפט המוסמך לענין חוק זה הוא בית המשפט המחוזי". מוצע כי לבית משפט הדן באימוץ יהיו נתונות הסמכויות של בית משפט לנוער, וזאת כדי למנוע את הצורך לדון בענין ילד אחד בערכאות שונות בזמן אחד.

וזו לשונו של חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ד-1960:

"3. היה פקיד סעד סבור שקטין הוא נזקק ושלמען הטיפול בו וההשגחה עליו יש צורך בהחלטת בית המשפט, משום שאין הסכמת האחראי על הקטין, או שהוא מטעים אך אין הקטין מציית לו, רשאי הוא לפנות בבקשה אל בית המשפט לנקוט באחת או באחדות מהדרכים לפי סעיף זה, ומשנכח בית המשפט כי הקטין הוא נזקק, רשאי הוא —

(1) לתת לקטין או לאחראי עליו כל הר- ראה הנראית לבית המשפט דרושה לטיפול בקטין או להשגחה עליו כולל לימודיו, חי- נוכו ושיקומו הנפשי;

(2) להעמיד ידיו לקטין שישימש גם יועץ לאחראי עליו ולקבוע סמכויותיו והפקידיו;

(3) להעמיד את הקטין תחת השגחתו של פקיד סעד;

(4) להוציא את הקטין ממשמורתו של האחראי עליו, אם ראה בית המשפט שאין דרך אחרת להבטיח את הטיפול וההשגחה, ולמסור אותו למשמורתה של רשות סעד

³ ס"ח התש"ן, עמ' 52.

20. במקום סעיף 30 לחוק העיקרי יבוא :

"איסור גילוי

30. (א) המגלה, בלי רשות בית המשפט, שמם של מאמץ או של מאומץ או של הורו, כולל שמם של אלה שביחס אליהם הוגשה בקשה לפי חוק זה לבית המשפט, או המגלה דבר אחר העשוי להביא לזיהויים, או המגלה תכנם של מסמכים שהוגשו לבית המשפט לצורך דיון לפי חוק זה, דינו — מאסר שלושה חדשים; סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראות סעיף 40 לחוק בתי המשפט, התשי"ז—1957.⁴

(ב) סעיף זה לא יהול על מאמץ ומאומץ לענין האימוץ שהם צדדים לו.

21. במקום סעיף 35 לחוק העיקרי יבוא :

"ביצוע, תקנות ומינוי פקידי אימוץ

35. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהת" ייעוצות עם שר העבודה והרווחה, להתקין תקנות לביצועו, לרבות תקנות להבטחת סודיותם של עניני אימוץ.

(ב) מבין פקידי הסעד כמשמעותם בחוק שירותי הסעד, התשי"ח—1958, יסמך שר העבודה והרווחה לענין חוק זה פקיד אימוץ ראשי ופקידי אימוץ אשר יפעלו לפי הנחיותיו של פקיד אימוץ ראשי, בדרך כלל או לענין מסויים; חלק פקיד אימוץ על ההנחיות לענין מסויים, ישוב פקיד האימוץ הראשי ויכריע בדבר לאחר שקיים התייעצות בענין זה עם פקיד האימוץ ועם גופים אחרים שמצא לנכון.

22. מי שנתמלאו לגביו התנאים לאימוץ ובקשה בענינו תלויה ועומדת בבית משפט ערב פרסומו של חוק זה, רשאי בית המשפט לתת צו או אכרזה אף בסטיה מהוראותיו.

ד ב ר י ה ס ב ר

והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הסעד, להתקין תקנות לביצועו, לרבות תקנות להבטחת סודיותם של עניני אימוץ. מבין פקידי הסעד יסמך שר הסעד לענין חוק זה פקיד סעד ראשי ופקידי סעד אשר יפעלו לפי הנחיותיו של פקיד סעד ראשי, בדרך כלל או לענין מסויים; חלק פקיד סעד על ההנחיות לענין מסויים, ישוב פקיד הסעד הראשי ויכריע בדבר לאחר שקיים התייעצות בענין זה עם פקיד הסעד ועם גופים אחרים שמצא לנכון.

התיקון המוצע הוא טכני ונובע מהצורך להחליף את המונח "פקיד סעד" כאמור בסעיף 3 לעיל, וכן את התואר "שר הסעד".

לסעיף 22 מוצע — כהוראת מעבר — להרשות לבית משפט הדין בבקשה שהוגשה לו לפני תחילת חוק זה, לסטות מהוראותיו של החוק המוצע אם נתמלאו במי שענינו תלוי ועומד התנאים הדרושים לפי החוק הקיים.

המוצעת בסעיף 8 לעיל (סעיף 11(א) לחוק העיקרי), שלפיה לא יימסר ילד אלא באמצעות פקיד אימוץ, ואוסר על מסירת ילד שלא באמצעות פקיד אימוץ, אף ללא תמורה.

לסעיף 20 סעיף 30 שמוצע להחליפו קובע לאמור:

"איסור פרוסם

המפרסם, בלי רשות בית המשפט, שמם של מאמץ או של מאומץ או של הורו, כולל שמם של אלה שביחס אליהם הוגשה בקשה לפי חוק זה לבית המשפט, והמפרסם דבר אחר העשוי להביא לזיהויים, דינו — מאסר שלושה חדשים. סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראות סעיף 40 לחוק בתי המשפט, התשי"ז—1957.

מטרתו של התיקון המוצע לאסור גילוי פרטים בדבר האימוץ, ולא רק פרסומם, אך מוצע שהאיסור לא יהול על המאמץ ועל המאומץ.

לסעיף 21 סעיף 35 לחוק העיקרי מורה לאמור: "35. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה

4 ס"ח התשי"ז, עמ' 148.